

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIII. TELEFON: UREDNIŠTVA 25-67
Štev. 53 UPRAVE 28-67
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN IL409

Maribor, ponedeljek 6. marca 1939

NAROČNINA NA MESEČ:
Prejeman v upravi ali po pošti 10.— dia,
dostavljen na dom 12.— dia, tujina 25.— dia

Cena
din 1.—

Levičarski prevrat v Madridu

Skraini levičarji so strmoglavili Negrinovo vlado in sestavili diktatorični odbor šestorice — Zadušen upor v Cartageni — Odmev v nacionalistični Španiji — Priprave za zadnji napad na Madrid — Zanimiva izjava generala Franca

MADRID, 6. marca. Sinoči je nastal v republikanski Španiji nenaden prevrat, ki so ga izvedli skrajni levičarji. Prevrtniki so v poznih nočnih urah strmoglavili Negrinovo vlado in uvedli oblast šestorice, v kateri so novi vrhovni poveljniki vseh republikanskih bojnih sil general Cassado ter voditelji socialistov, levih republikancev, unionistov in sindikalistov. Generala Miaje v odboru šestorice ni. Kam je izginil dosedanjí ministrski predsednik dr. Negrin, še ni znano. Po nekaterih vesteh se mu je posrečilo pobegniti in se mudi nekje na vzhodnem področju republikanske Španije, od koder bo poizkusil priti v tujino.

RAZGLAS NOVE VLADE.

MADRID, 6. marca. Diktatorski odbor šestorice je izdal ponoči razglas na špansko ljudstvo, v katerem pravi, da je sicer malo upanja na zmago republikanskega orožja in da ni mogoče pričakovati od zunaj nobene pomoči več, da se bo pa republikanska Španija kljub temu bojevala dalje do konca, ker je mogoče samo španski mir ali pa pogin. Odbor šestorice je poklical tudi vse poročevalce tujih ilustrov in jim sporočil, da smejo objavljati opselj izključno le vesti, ki jih bodo prejeli odbora. Ob priliki objave razglasa po madridskem radiu je novi odbor silovito napadel strmoglavljeno Negrinovo vlado, kateri očita veleizdajalsko polovičarstvo. Ta vlada je bila kriva vseh samostojnih porazov, ki jih je doživela španska republikanska vojska in stvar sploh. Senator Bestiario, ki je član novega odbora, je izjavil časnikarjem, da sta avtoriteta in odpornost moč v republikanski vojski zopet vzpostavljena.

VSTAJA V CARTAGENI.

CARTAGENA, 6. marca. Včeraj zjutraj je izbruhnil v Cartageni vojaški upor proti republikanski Španiji. Vstajši so se v veliki naglici polastili več javnih poslopj, med drugim tudi radijskega oddelka ter preko nje razglasili, da so se polastili Cartagene zato, da dokončajo brezplodno prelivanje krvi in se pridružio generalu Francu. Madridska vlada je poslala v Cartageno nemudoma močne republikanske čete in svoje bojno brodovje. Upor je bil tako že tekom nedelje zatrt. Ob 18. je izdalo poveljstvo republikanskih čet v Cartageni komunikacijo, v katerem sporoča, da sta red in mir v mestu zopet obnovljena. Voditelji upornikov so bili postreleni ali pa postavljeni pred naglo sodišče. V tujo je priplul tudi neki angleški rušilec.

GIBRALTA, 6. marca. Nekí angleški rušilec je deblil včeraj nalog, da odpluje nemudoma v neznano smer. Zatrjuje se, da je bil odposlan pred Cartageno.

BEG UPORNIKOV V MAROKO.

ALŽIR, 6. marca. Sinoči so prileteli v francoski Maroko štirje veliki republikanski bombniki. Na tleh so bili uporniki, ki so pobegnili iz Cartagene, ko je bil njihov upor srt po vladni vestih čet. Francoska oblištava so prve tri bombnike zaplenila in posadke aretirala, četim so se četrtemu posrečilo dvigniti in odleteti dalje v smeri proti francoskemu Maroku.

ODMEV PRI NACIONALISTIČNIH.

BURGOS, 6. marca. Poročila o vstaji v Cartageni so bila in šoreta kot znak, da se republikanski vojaši in civilisti nadejajo več pohvalit rdečim oblastnikom. V nacionalistični Španiji je zajelo množice globoko sočustvovanje z nesrečniki, ki so bili postreleni ali pa so padli v roke sovražnim republikancem. Prav tako se opaža tudi sočustvovanje s prvobitnim ostalo republikanske Španije, ki mora prenašati dalje pomanjkanje in teror rde-

čih. Nacionalistične bojne ladje so dobile takoj ukaz, da odplujejo pred Cartageno. Nacionalistična vlada bo sedaj pospešila priprave za zadnji splošni napad na republikanske postojanke in tu se pričakuje, da bo Madrid v kratkem iztrgan iz rok rdečih diktatorjev.

LONDON, 6. marca. Londonski tisk mnogo razpravlja o bližnji ofenzivi Francovih čet na Madrid. »Daily Telegraph« piše, da so nacionalistične čete vklele

prestonico v železen obroč. Vse ceste k vlemestu so zatrpane z vojaštvom in vozovi.

IZJAVA GENERALA FRANCA.

LONDON, 6. marca. Liberalni »Sunday Chronicle« objavlja razgovor svojega poročevalca z generalom Francem. General Franco je odločno zanikal, da bi dovolil kakršne koli koncesije Nemčiji in Italiji. Ne prva ne druga nista zahtevali od njega odstopa ozemlja za svoja oporišča. Svojo pomoč sta nudili le iz prijateljske naklonjenosti do Španije. Dejal je, da si mnogo prizadeva, nekdane nasprotnike prepričati o tem. Sestavlil je načrt za obnovo domovine. V najkrajšem času bo treba zgraditi 100.000 do 200.000 hiš, bolnišnic in drugih javnih poslopj. Španija ima dovolj sredstev, da bo z izdatnimi podporami delavstvu dvignila deželo k napredku.

Grozna najdba v Alpah

FRANCOSKA SMUČARSKA PATRULJA JE NASLA V FRANCOSKIH ALPAH PONESERENO NEMŠKO BOJNO

LETALO Z DESETIMI MRLIČI.

NICA, 6. marca. Francoska smučarska patrolja je našla včeraj popoldne po naključju v francoskih Alpah pri Rouillanu ostanke velikega nemškega bojnega letala. Med razbitinami letala je ležalo deset mrličev v nemških vojaških kroglih. Dva ponesrečena sta imela dokumente in sta to pilot Willi Bochtelche in častnik Wal-

ter Stuhl. Gre za nemške letalce, ki so sodelovali v nacionalistični Španiji pri ofenzivi v Kataloniji. Letalo je odletelo dne 22. februarja iz Palme na Mallorca in je od tedaj izginilo za njim vsaka sled. Kljub snežnemu viharju so trupla ponesrečenih Nemcev prenesli včeraj v dolino in jih pokopali.

Spopad na Daljnem vzhodu

NA MEJI MANDŽURIJE IN SOVJETSKJE RUSIJE SO SE ZNOVA SPOPADLE OBMEJNE CETE. MEDSEBOJNI PROTESTI.

HSINKING, 6. marca. V petek in soboto sta nastala na mandžursko-ruski meji dva resna incidenta. Spopadle so se obmejne čete in pri tem je bilo ubitih po japonskem poročilu 11 sovjetskih vojakov. Rusi so se po spopadu umaknili, a prešli pozneje znova v napad. Na obeh straneh so bili v naglici zgrajeni streliški inrki in včeraj so ves dan pokale z obeh

strani ne samo puške, ampak tudi strojne. Rusi pošiljajo na kraj spopada naglo nove čete, a isto delajo tudi Japonci. Mandžurska vlada je potom japonske takoj protestirala v Moskvi in okrivila Russe, da so oni prvi napadli, sovjetska vlada je pa istočasno poslala protestno noto v Tokio in v njej ugotovila, da so incidenti zakrivil Mandžurci.

Italijanske utrdbe v Libiji

REFERAT MARSALA BADOGLIE MUSSOLINIJU. — GRADNJA ITALIJSKE OBRAMBNE ČRTE NA MEJI TUNIZIJE.

RIM, 6. marca. Mussolini je sprejel v soboto marsala Badoglio, ki se je vrnil iz Libije. Badoglio je poročal podrobno o obrambni organizaciji italijanske severne Afrike, o gradnji utrdb, razvrščanju čet itd. Italija gradi v puščavi na meji Libije in francoske Tunizije obrambno črto, urejeno in oboroženo na najmodernejši način. Utrdbe so opremljene z vodovodom, elektriko in prometnimi napravami. V zvezi s tem pa demantirajo italijanski listi vse vesti tujega tiska, da so v Libiji

tudi nemške čete in da je Nemčija poslala v italijanske luke dvajset svojih podmornic. Listi trdijo, da so te vesti le hujšaška propaganda s strani, ki bi rada še bolj napada odnose v Sredozemlju, kakor so že napeti.

RIM, 6. marca. Po vesteh »Ewening Standard« so francoske priprave za obrambo Tunizije že popolnoma dovršene in tudi čete so tako okrepjene, da bi mogle vsak trenutek poseči v akcijo.

Obrambne priprave v Somaliji

MARSEILLE, 6. marca. V soboto so se na krovu ladje »Joffre« odpravljale nove francoske čete v Džibuti. Taksi transporti odhajajo že več mesecev vsak teden, a čete se pošiljajo tja tudi od drugod, zlasti iz severne Afrike. Te čete so sestavljene večinoma iz senegalskih strelcev, ki

so vajeni bojevanja v tropičnih krajih. S parnikom »Joffre« je odpotovala v Džibuti tudi posebna parlamentarna komisija, ki si bo ogledala naprave in ukrepe in potem poročala o tem parlamentu.

Vremenska napoved. Nobene bistvene spremembe vremena. Ponoči precej hladno, večinoma oblačno.

Zapiski

Georges Bonnet

Franc. zunanji minister pripada desnemu krilu radikalno socialistične stranke. Preden je postal zunanji minister, je bil veleposlanik v Washingtonu.

V francoskih listih ga silno napadajo zaradi njegove mlačne politike napram totalitarnim državam. Odbiral pa se je na površju zaradi neomajne podpore, ki jo uživa v finančnih krogih in pa zaradi zupanja Anglije. Posebno pozornost je vzbudil prejšnji teden njegov govor v parlamentu, iz katerega je razvidno, da se Francija prav nič ne boji tujega napihovanja, ker je do zob oborožena in pripravljena.

150 letnica francoske revolucije

Ves kulturni svet bo letos proslavil obletnico pomembnih dogodkov, ko je iz Francije pihel glas o svobodi, enakosti in bratstvu po Evropi. Na podlagi Mednarodnega instituta za zgodovino francoske revolucije je bil v Parizu ustanovljen odbor s predsednikom Edvardom Herriotom na čelu. Odbor ima nalogo, prikazati v nizu manifestacij vse intelektualne, kulturne in socialno-politične posledice velike revolucije v raznih državah sveta. V vseh državah, ki so pritegnjene k sodelovanju, bodo ustanovljeni vzporedni odbori. Jugoslovanski odbor sestavlja univ. prof. dr. Grga Jakšić v Beogradu. Sodelovalce bodo odlične osebnosti iz našega javnega življenja.

Novoporočenci v Nemčiji

Nemški notranji minister je izdal uredbu, da se bod morali vsi obredi civilne porke izvršiti pred kipom ali sliko Adolfa Hitlerja. Dvorana bo morala biti lepo okrašena s cvetjem in ključastimi krilci. Državni uradniki, ki bo mlade pare počel o dolžnostih zakona do družine in domovine, bo moral obleči rjav, z velurji nabran talar. Mladoporočenci bodo pobli vsi naročni ki narodne socialističnega dnevnika, v dar bodo prejeli majhen priročnik z navodili o pravilih državljanjski vzgoji otrok in po en izvod knjige »Mein Kampf«, katere trajna, pomnožena izdaja je že zagotovljena.

Sirovine da, ko'lonije ne!

Anglija, Francija, Nizozemska in Španija niso »slučajno« prišle do kolonij! — pravi v uvodniku londonske »Times«. Zahvaljujoč modri politiki, so svojo kolonialno posest tudi umele obdržati. Kolonialne države se drže načela, da so jim bile tuje zemlje poverjene v interesu domačinov in vsega sveta, ne pa v eksploatacijo. Francija in Anglija sta pripravljene, razpravljati o porazdelitvi sirovin. Ne smemo pa pozabiti, da se v angleško-francoski kolonialni politiki na prvem mestu podpirajo koristi kolonizirane zemlje, ki jih ni mogoče izročiti v izkoriščanje državam, razpoloženim za avtarkijo.

Narodno-socialistična gibanja

v nasledstvenih državah stare monarhije nimajo uspeha. Znano je, koliko prahu je svoj čas dvignila aretacija Voditeljev Želazne garde v Romuniji, s katere simpatizirajo ima ta sosedja še danes precej opravka. Zdaj je podlegla prevnetemu začetku madžarske nacionalno-socialistične »Hungariae«. Ta mladinski pokret ki je predvsem postavil nalogo, reformirati posostno stanje, največje privlačnost v širokih slojih naroda je pa žel zaradi izrazito proizvodnega gibanja. Kakor romunski so tudi madžarski narodni socialisti šteli med svoje mnogo častnikov in odličnikov.

Domači zapiski**„Prazni strahovi dr. Rosine**

Pod tem naslovom odgovarja »Slovenec« na članek dr. Igorja Rosine, ki je izšel v »Večerniku« z naslovom »Smerne pok, Pija XI. in Slovenci«. Članek v »Slovencu« pravi, da je marksistična misel dr. Rosine dobra in v našem času zato umestna, vendar pa misli, da bi moral dr. Rosina izjaviti pravilne posledice, ne pa da se naenkrat ustavi in pade nazaj v tradicionalni antikerikalizem. Strah pred fantomom klerikalizma je prazen. Nato zagovarja članek dr. Mahniča in druge »kladivarje«, kakor tudi delo katoliške stranke, ter označuje dr. Rosino v izjavljanju za pretirana in s kulturno-zgodovinskega stališča kot neeksaktna. Končno trdi članek, da je s katolicizem »bori za pravico do svobodnega prepričanja in za svobodo udejstvovanja vseh pozitivnih sil v slovenskem občestvu, da na obenem varuje po objektivnih transcendentnih normah meje resnice in pravice.« Izven krščanskega totalitarizma, kateremu se je treba brezpogojno podrediti, da je za vsako iskanje in prizadevanje ogromno svobodnega prostora in možnosti plodovitega sodelovanja za vse resnično ljube in poštene ljudi. Na tej podlagi — pravi članek — se lahko razprši vsi prazni strahovi dr. Rosine. — Mislimo, da teoretična razglabljanja članarja v »Slovencu« še niso pregnala strahu, ki ga opravičeno ima g. dr. Igor Rosina pred prakso politikov, ki jemljejo katolicizem v zakup. Z zadovoljstvom pa konstatiramo, da je bil odgovor »Slovenca« na dostojni višini. Želeli bi, da bi se tako vprašanja vedno tako razpravljala; kajti samo tako je mogoče, da se bo med Slovenci našla podlaga za znošnejše in pametnejše politično življenje. Seveda je treba, da se bodo na obeh straneh izvajale za tako življenje tudi v praksi vse potrebne konsekvence. A. R.

Iz govora dr. Korošca na zborovanju Kmetске zveze

Na zborovanju Kmečke zveze v Celju je včeraj dr. Korošec med drugim dejal: Živimo v čudnih časih. Svet je postal velika kovačnica, kjer se grozljivo kuje orožje. Agrarni narodi imajo mnogo krumpirja ali malo denarja. Zato ne moremo graditi Maginotovih ali Siegfriedovih linij, pa jih hvala Bogu zdaj tudi ni treba, ko smo obdani od samih prijateljev. Veselimo se, da je prišla na dnevni red nova politika v razmerju med Srbi, Hrvatji in Slovenci. V naše politično ozračje je zanešeno nekaj več svežega zraka. Smemo pisati in govoriti, kar kdo hoče. Mislim, da je JRZ pri reševanju velikega problema še bolj potrebna. Stalna nemirnost je asmo dinastija, posamezne vlade in ministri pridejo in gredo. Za pametne obstoji možnost, da se vrnejo, oni, ki niso pametni, se ne vrnejo več!

Katoliške politične stranke

Kerkec kot taka ne gre naravnost ne v politiko ne v politične stranke in skupine. Katoliki kot organizirani udje Cerkve, a v prvi vrsti hierarhija in duhovščina, niti ne oblikujejo posebnih političnih strank, niti se ne mešajo v politično življenje države, niti ne dobivajo od Cerkve kakih političnih navodil. Nobena politična stranka ne sme sebe isticiti s Cerkvijo, ne sme se vesti kot pooblaščen ali edina branilka cerkveno-verskih koristi. Ne sme se krasiti s katoliškim imenom. Duhovniki in izpostavljeni katoliški delavci se morajo tudi v zasebnem političnem delovanju skrbno varovati vsega, kar bi jih moglo zaneesti v vrtnice političnih strasti na škodo Cerkvi in njeni pastirsko-cerkveni avtoriteti in delu. (Sarajevski nadškof dr. Šarič.)

Celjska opozicija za skupno delo

Slovenska združena opozicija v Celju namerava nadaljevati pri volitvah započeto delo. V kratkem bo priredila v okviru več sestankov, da obvesti volivce o političnem položaju v državi.

Po rešanju novinar se je vrnil

Iz Španije se je vrnil v Ljubljano novinar Ivan Kreft, bivši urednik »Ljudske pravice«. Leto dni je bil na Pirenejski in pravi, da bi bilo zdaj treba, ne glede na politično opredelitev, organizirati skupno akcijo za povratek 500 naših ljudi iz obeh španskih taborov.

Nov ce**Živahen občni zbor »Streljačke« družine v Ptuj**

Včeraj je bil redni letni občni zbor »Streljačke družine« v Ptuj v Narodnem domu. Obiskani je bil polnoštevalno in je trajal nad 2 uri. »Streljačka družina« v Ptuj je bila ustanovljena leta 1933. V letu 1936—37. je njeno delovanje zaostalo iz raznih čudnih razlogov, ki so v Ptuj mnogim znani. Oživilo pa se je lansko leto, ko je prevzel vodstvo komandant mesta major Marković M. S tem je Streljačka družina postala eno izmed najdelavnejših društev v Ptuj. Njen namen je prevsem ta, da združi vse zavodne Slovence brez razlike na naziranje v dobre branitelje vsega tega, kar imamo. O delu Streljačke družine in o njenem programu so obširno poročali predsednik g. major Marković M., tajnik g. podporočnik Polj Mloš, blagajnik g. Skaza Saša, gospodar g. Feguš Andrej in predsednik nadzornega odbora ravnatelj g. Alič Franc. Naglašali so posebno pomembnost Streljačke družine v Ptuj kot obmojnemu mestu, ki je najbolj narodno ogroženo, ker se mnogi zavodni Ptujčani nremalo zavedajo.

Na zborovanju se je sklenilo, da se delovanje družine radi množičnega članstva, od katerega je največ mladine, porazdeli na odseke, katere naj vodi na

novi osnovani tehnični odbor.

Po teh živahnih debatah je bil razrešen stari odbor s poveljo za vzorno in težko delo, na kar so sledile volitve novega odbora. Načeluje mu zopet komandant mesta major g. Marković. Ostali odbor je ostal neizpremenjen, razen tajništva mesta, ki ga je prevzel mestni svetnik g. Fras Ferdo. Doseđanju tajnika g. podporočnika Polji Milošu pa je bila poverjena važnejša funkcija v tehničnem odboru, predvsem glede organizacije srednješolske mladine.

Posebno je razveseljivo dejstvo, da se vptisujejo v strelsko društvo vsi slovenski sloji Ptuj brez razlike na politično pripadnost. Večina govornikov je naglašala, da postaja tako Streljačka družina v Ptuj središče slovenskega življenja v tem kraju. S tega občnega zbora je treba posebej pozdraviti prijazno razpoloženje med Sokolom in fantovskim odsekom.

Ideali in cilji Streljačke družine so znani, zato pristopajte v njene vrste vsi zavodni Ptujčani in okoličani brez razlike na stan in naziranje. O stremljenju po skupnem in složenem delu nam najbolje izpričuje novi odbor, zato upamo, da bo njegovo delo zelo tudi zadovoljive uspehe.

Na poti k osamosvojitvi vasi**ODLIČNO USPEL KMETSKO-MLADINSKI TEČAJ.**

Celje, 6. marca. Včeraj se je vršil v Delavski zbornici tečaj celjskega pododbora Zveze kmetjskih fantov in deklet. Udeležilo se ga je nad 50 delegatov iz bližnje in daljnje okolice, pozorno so poslušali predavanja predsednika Zveze g. Ivana Kronovška, tajnika g. Ivana Nemca ter pridno posegali v debato. Vse tečaj je izzvenel v resni volji po osamosvojitvi kmečke mladine, ki hoče s kritičnimi očmi gledati do-

gajanja v svetu in doma, kritično gledati ljudi, društva, stranke in zavestno sodelovati v našem javnem življenju, ker se čuti enakopravno in najbolj ogroženo. Nadaljevati hoče delo prebujanja in zbiranja vasi, ki se je začelo v časih Matije Gubca in se je po vojni spet prebudilo. Organizacija pa ima namen, ljudi izsolati za javno življenje, ki mora kreniti na nova pota. Kmečko gibanje postaja sila, s katero mora danes vsak računati.

Na obisku v vurberškem sanatoriju

Zabrnal je moj reporterski motor in že sem odzdrbel skozi Pobrežje in male vase proti Sv. Martinu pri Vurbergu. Kratko nedeljsko jutro mi je še povečalo veselje do obiska znanega sanatorija za pljučne bolezni na Vurbergu. Sv. Martin pri Vurbergu, prijazna vas nad Dravskim poljem z lepo urejenimi domačinami. Ustavil sem se pri Ramutovih, da jih povprašam o tem in onem, kar pač zanima vedno radovednega reporterja. Po kratkem razgovoru z gostoljubnim gospodarjem in njegovo prijazno hčerko je bil motor vleklen proti vurberškemu gradu. Ves veličasten v svoji starodavni sivini se dviga proti sončnemu nebu. Obdan s senčnatimi smrekovimi gozdovi, pod katerimi se na prostranem Dravskem polju vije Drava. Stopam po grajskih stopnicah proti sanatoriju. Orjaški vodnjak na veliko pogonsko kolo zbudi mojo pozornost. Pravijo, da sta pred davnimi leti dva velika psa gonila to kolo in tako zajemala vodo za grad Vurbergo. Na svetlem in snažnem hodniku srečam dušo celega sanatorija, šef-zdravnik dr. Boleslava Okolo-Kulaka, ki se prav nič ne čudi moji novinarski radovednosti. Prijazno me je vodil po bolniških sobah ter mi razkazoval vse zanimivosti. Zdravilišče Vurbergo je osnovan Ruski Rdeči križ na gradu grofa Herbersteina 1. marca 1923. leta. Grad je bil sezidan leta 1180. v enem najbolj romantičnih krajev Slovenskih goric. S severne strani ga ščitijo visoke planine in s svojega položaja gospoduje nad bajno dolino Drave. Z vsakega okna zdravilišča se nudijo očem slikoviti pogledi na dolino Drave, obkroženo s planinami Pohorja in odcepki Karavank. Vse grad je popolnoma preurejen v zdravilišče. ki ima 70 bolniških postelj. Bolniške sobe so svetle. Zdravilišče je sicer skromno urejeno, vendar pa nudi vsu potrebno udobnost. Ima lastno električno centralo, vodovod z zdravno in okusno pitno vodo, kanalizacijo, moderno urejene sobe za kopanje, balkone, ležalne lope, moderen rentgenološki kabinet in potrebne aparate za fizikalno terapijo. O vsem tem mi

je govoril g. ravnatelj ter mi pokazal vsako najmanjšo zanimivost. Ni pozabil poudariti, da je kljub modernizaciji ohranil ves zgodovinski sloves gradu. Vurbergo je torej moderno urejeno zdravilišče v okviru romantike preteklih stoletij.

Ko sva tako hodila z g. dr. Okolo-Kulakom po gradu, sem tu in tam ustavil kakega bolnika, hoteč se prepričati, kako se počutijo v sanatoriju. Začudil sem se, ko sem videl, da so večinoma sami Slovenci v sanatoriju in le malo je Rusov. Od 85 bolnikov je 65 odst. Slovencev, ostali so Rusi, Srbi in Hrvatji. Mnogo prihaja na Vurbergo tudi Poljaki, Grki, Nemci in Italijani, kar dokazuje, kako velik sloves si je pridobil vurberško zdravilišče v širnem svetu.

Na enem izmed hodnikov sem srečal dr. Sinecova, diplomata in dopisnika mnogih svetovnih listov iz Pariza. Imenovan je tudi naš sodrnik. Pristrčno sva se pozdravila in izmenjala nekaj besed o novinarstvu in o našem listu, ki ima po njegovih izkušnjah sodeč še veliko bodočnost, saj je že sedaj važen javni činitelj. Tudi nekaj Mariborčanov sem videl v zdravilišču, ki so me naprosili, da po »Večerniku« pozdravim njihove znanke in prijatelje. Vsi so na najboljši poti okrevanja.

Najina ekskurzija po starodavnem gradu se je končala v zdravniškem carstvu — v njegovem laboratoriju in delovni sobi. Pogovorila sva se še o njem samem. Dr. Okolo-Kulak je prišel 26. januarja 1923 na Vurbergo ter je sloves zdravilišča njegova zasluga. Kot strokovnjak na polju zatiranja tuberkuloze je deloval v raznih svetovnih mestih, sedaj pa uporablja svoje bogate izkušnje v korist naših ljudi. Pri njem so vsi bolniki enaki. Loči jih samo po stanju bolezni, nikakor pa ne po stanu in premoženju. Veseli ga, da je njegov sanatorij nekaj konglomerat slovanstva, tu je doma panslavizem.

Po pristrčnem slovesu sem zopet zajahal motor in se spustil v dolino. Čez nekaj minut krasne vožnje po popoldan-

skem soncu me je z višin pozdravljala staroslavni grad Vurbergo. —lg.

Koncert ljubljanske G'asbene Matice v Celju

Po skoraj 10 letih pride danes spet v Celje pevski zbor Glasbene Matice iz Ljubljane, da priredi v veliki dvorani Celjskega doma vokalni koncert pod vodstvom ravnatelja g. Poliča. Odč. Ljudmila Poljanarjeva bo zapela tri nove samospesve g. Mirce Saincove.

o. V kad strupene kisline je padel v neki ljubljanski tovarni 54-letni tovarniški mojster Jakob Albreht in dobil življenjsko nevarne poškodbe. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

o. Plesno prvenstvo Jugoslavije bo v soboto v ljubljanski Kazini. S tem prvenstvom bo združen mednarodni plesni turnir, na katerem bo zastopala Češko-Slovaška, Nemčija in Jugoslavija.

o. Avtomobil v plamenih. Na cesti blizu Brežice je zgorel avtomobil šoferja Stanka Zerjave. Šofer in voznik sta se komaj rešila iz gorečega vozila. Škode je nad 30.000 din.

o. Poročila sta se na Brezjah trgovski zastopnik Drago Naglič in poštna kontrolorka Natalija Kugler iz Maribora.

o. Dve zdravniški mesti razpisuje banska uprava, in sicer službo zdravnika združenih barjanskih občin s sedežem na lgu pri Ljubljani in službo zdravnika združene zdravstvene občine Loče pri Konjicah. Prošnje je poslali do 24. marca.

o. Nestrpnost in politika na gostiji. Pišejo nam pod tem naslovom: Vsa zaveda se je zgodila neke pod Pohorjem. Bogat kmečki par iz ugledne hiše se je ženil. Od vsehposod so prišli svatje — s Pohorja in krajev, kjer je imel novoporočen par svojo žlahto. Po stari kmečki navadi so povabili svatje na svatbo tudi gospoda. Prišli so gospod, premerili omize svatov, ali praga niso hoteli prestopiti. Komaj, da so pozdravili. Pač pa so rekli: »Jaz ne sedim za isto mizo z onimi, ki so Mačka volili!« Kronika pravi, da so se Mačkovi svatje odstranili, nakar so gospod ostali na gostiji.

Ptuj

p. Na prosvetnem večeru socialnih pisateljev v »Vzajemnosti« v Ptuj je pesnik Tanc iz Maribora obrazložil v bežnih obrih delo svetovnih socialnih pisateljev naše dobe, na kar je prešel na slovensko socialno književnost. Po tem referatu je recital svojo socialne pesmi, v katerih zajema jedro življenja Slov. goric. Novinar in pisatelj Ivan Potrč je prečital svoje »Grotoske«. V »Grotoski« išče sodobni pisatelj tisoč poti, kako bi povedal, kaj ga gnajvi. Pri pretiravanju grotoske pa vendar pisatelj zajema iz resničnega ozadja. Večer se je končal z odločkom predstave »Vlomilca« od Uptonja Sinclairja.

Celje

c. Prejeli smo: Knjiga »Spomini dr. Ivo Lah-ae, v kateri opisuje avtor delovanje nekaterih ljudi v prejšnjih časih, se v Celju zelo rada čita. Posebno pa še sedaj, ko se je eden izmed v knjigi navedenih in ki je v Celju znana osebnost, povzpel na zelo visok položaj. Slišali smo, da namerava dotična oseba pokupiti vso naklado in s tem zbrisati svojo preteklost.

c. O volitvah v Pokolninski zavod se zelo veliko piše. Celjski zavarovalci bi tudi želeli izvedeti, s kom in na kakšen način je bil sklenjen »sporazum?« Mislimo, da so bremena dosti težka in imamo pravico soočločevati tudi mi iz zelene Stajarske. Zavarovalci, vzdamo se in zahtevamo jasnost v tako prečih vprašanih!

MOČ NAVADE.

Učitelj plavanja skoče s padalom.

Maribor

Zadruga za obrtniški dom v Mariboru

USPEŠNO DELO SLOVENSKEGA OBRITNEGA DRUŠTVA. — KAZNILNICA IN SUŠMARSTVO NAJVEČJA NASPROTNIKA NAŠEGA OBRITNIŠTVA.

V Narodnem domu je bil v soboto zvečer zelo dobro obiskan občni zbor Slovenskega obrtnega društva, katerega so se udeležili predsednik obrtnega oddelka Zbornice za TOI g. Ogrin, zastopnik Zveze obrtnih društev g. Iglič iz Ljubljane, zastopnik mestne občine, obrtni referent g. dr. Senkovič in zastopnik zbornice g. Bureš. Zborovanje je vodil predsednik g. Sojč, ki je po običajnem uvodu poročal o preteklih problemih našega obrtniškega ter orisal delovanje stanovske organizacije. Med vsemi problemi je za naše obrtnišvo najbolj usoden problem obrtniškega dela v kaznilični. Nešteto spomenc in posredovanj je ostalo brez uspeha. Prav tako se tudi zoper sušmarstvo ni radikalnega ne ukrene. Kaznovati je treba sušmarja in fitega, ki daje sušmarju delo. Kadar bo to predvidevala nova uradba, bo sušmarstvo kmalu izreženo in legalni obrtnik bo lahko v redno izpolnjeval svoje obveznosti. Zelo zanimivo je bilo tudi poročilo g. Koserja, ki je v številnih predložil delo Slovenskega obrtnega društva.

Zborovanje mariborskih avtomobilistov

RAVNATELJ KREJČI NOVI PREDSEDNIK.

Mariborska sekcija Avtomobilistov kluba je imela včeraj dopoldne pri Orlu svoj redni občni zbor, ki ga je vodil predsednik g. Ferdo Pinter. Uvodoma so avtomobilisti poslali vdanostni brzojavki najvišji pokroviteljici N. Vel. kraljici Mariji ter klubovemu predsedniku N. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu. Predsednikovo poročilo je razpravljalo o stanju naših cest, ki so za razvoj avtomobilizma zelo kvarne. S tem v zvezi je tudi slabši turisti promet. Zato bo v tem pogledu treba vsekakor ukrepanje vse potrebno, da pridemo do boljših cest. Pripravljala se gradnja Doma avtomobilistov in je za to

O povolenjem blaginjskem stanju je poročal blaginjski g. Illich. Tudi poročila ostalih društvenih funkcionarjev so bila zadovoljiva (za prosvetni odsek g. Pahernik, za gospodarski odsek g. Jemec, za socialni odsek g. Knez, za propagandni odsek g. Jagodič). Dne 8. septembra bo v Mariboru velika obrtniška tombola v korist zidave obrtniškega doma v Mariboru. Da bo obmejni Maribor čimprej dobil obrtniški dom, je bila predlagana ustanovitev posebne zadruge. Zanimivo je bilo poročilo g. Izliča, ki je dejal, da je v Sloveniji okoli 17.000 obrtnikov in 11 tisoč sušmarjev. O starostnem obrtniškem zavarovanju je govoril g. Ogrin iz Ljubljane. Pri volitvah je bil izvoljen g. Sojč za predsednika, g. Besak za podpredsednika, odborniki pa so: Jemec, Fürstnerič, Fid'ler, Rajher, Robinšak, Juratič, Gus'ličič in Semko. V nadzorni odbor sta bila izvoljena Kofler in Vahtar, načelniki odsekov so: Pahernik, Jemec, Knez in Jagodič, predsednik razsodišča pa je Bureš.

ustanovljena posebna zadruga. Tajniško poročilo g. Sertiča je bilo zelo stvarno in iz njega posnemamo, da je tajništvo izdalo 544 triptikov, 14 karnetov, 280 mednarodnih prometnih knjižic za vozila ter 268 mednarodnih šoferskih legitimacij. Mariborska sekcija Avtomobilistov šteje 279 članov. Za predsednika je bil izvoljen ravnatelj g. Anton Krejčič, za prvega podpredsednika g. Pužl, za drugega podpredsednika dr. Snuderl, za tajnika g. Sertič, za blaginjskega dr. Marlin. V odbor so bili izvoljeni dr. Ploj, M. Oset, inž. Friedan, dr. Pirmir, Drago Rosina, dr. Komavil, B. Pogačnik in Gračner.

Delo Muzejskega društva v Mariboru

Včeraj dopoldne je bil v Studijski knjižnici občni zbor Muzejskega društva v Mariboru, ki ga je vodil zaslužni predsednik prelat g. dr. Kovačič. Med predstavniki je bil med drugimi zastopnik mestne občine obrtni referent g. dr. Senkovič. Poročila, ki so jih podal predsednik g. dr. Kovačič, tajnik g. prof. Baš in blaginjski g. Baumgartner, so pokazala veliko preurejavalno delo v zvezi z novimi reprezentativnimi prostori v mariborskem gradu. Muzej bo v novih prostorih za javnost odprt 12. marca. Pripravljala se prvi del muzejskega kataloga, ki bo obsegal 600 strani. Muzejsko društvo šteje 456 članov. Muzejska knjižnica, ki jo vzorno vodi ravnatelj g. Glaser, se je v preteklem letu povečala za 53 šte-

vil. Društvena delovna bilanca je bila zelo uspešna, ki bo v novih prostorih še mnogo boljša.

Poskus v'oma

Danes ponóči je skušal neznanji v'omlec priti v mehanično tkalnico tovarnarja Henrika Hutterja v Sv. Radvanju. Z dvoriščne strani je zdrobil šipe na oknu pisarne in se skušal vtihotapiti v poslopje. Pri poslu pa je bil verjetno precej neroden, ker je delal precej ropota, ki ga je slišal hišnik Ivan Ferš, ki je v'omleca prepodil, da je preskočil v zadnjem hipu ograjo in pobegnil.

Darujte za azilni sklad PTL!

m. Diplomirala sta na juridični fakulteti v Beogradu gg. brata Franc in Roman Turinec iz Maribora.

m. Umrl je g. Ivan Lužar, jetniški paznik v p. Pogreb bo v sredo ob 4. pop. na frančiškansko pokopališče.

m. Društvo za podporo revnih učencev v Mariboru bo imelo 15. marca, ob 18. uri na II. dekl. mešč. šoli v I. nadstr. svoj redni letni občni zbor.

m. Zborovanje mariborskih gluho-nemcev, Včeraj dopoldne je bilo v Narodnem domu zanimivo zborovanje Društva gluho-nemcev v Mariboru. Občni zbor je vodil predsednik g. Uršič. Nema poročila društvenih funkcionarjev so pokazala tiho delavnost za izboljšanje in ublažitev svoje nesrečne usode.

m. Umrl je v tukajšnji bolnišnici upokojeni šolski upravitelj Kvirin Pertl, ki je polnih 34 let služboval pri Kapeli v Slovenskih goricah.

m. Odlikovani pevci. Na sobotnem družabnem večeru Glasbene matice so prešli odlikovani Južnoslovenske pevske zveze naslednji pevci in pevke: Lizika Mravljakova, Marica Prelec, Cilka Planinšek, Terezija Švarčeva, Anton Hohnjec in Jaka Novak.

m. Dva usodna padca. Včeraj je padel z visoke lestve 23-letni monter Slavko Babič iz Pesnice in si zlomil desno roko. Z zidarskega odra je padel 24-letni zidar Martin Bilac in si zlomil desno nogo. Oba ponesrečenca so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

m. Napredek gasilske župe Maribor mesto. V soboto zvečer je bil v Gasilskem domu gasilske župe Maribor mesto, ki ga je vodil starešina g. ravnatelj Bogdan Pogačnik. Iz poročil je razvidno veliko delo naših gasilcev v korist bližnjice. Cete, ki so včlanjene v mestni žuži, imajo 21 brizgalov, 6 avtomobilov, vodni tank, parno brizgalko, 104 aparate za gašenje s peno, 126 mask in mnogo drugega inventarja. Gasilska župa kaže lep razvoj in napredek. Odsek za pasivno obrambo je pod vodstvom prof. Modica zelo aktiven. Pri volitvah je bil g. Pogačnik ponovno izvoljen za starešino.

m. Zbirka protituberkulozne dinarja je v preteklem mesecu dosegla 481,029 din.

m. Razprava proti Kodru. Pintariču in tovarišem bo v veliki razpravni dvorani mariborskega okrožnega sodišča 29. t. m., ob 9. uri.

m. Velika tatvina sena. Prevoznik M. Lah iz Maribora je prijavil tukajšnjim orožnikom, da je nekdo iz njegovega senika v Rošupju ukradel nad 25 metriskih stotov sena in ga oš kodoval za okoli 2500 din.

m. Rabiati sosed. V Kočni pri Zg. Poljskavi je posestnik Ivan R. napadel posestniško hčerko Justino Pristovnikovo, ker je šla po njegovi pošposti. Mladenko je vrgel na tla, teptal po njej in jo s kolom pretepel. Ko sta prišla hčerki na pomoč starša, je sosed še ta dva pretepel. Zadeva je prijavljena orožnikom.

m. Čudne zastave so včeraj zavirale na vrh Piramide in v Bresternici. Zastave so imele še bolj čudne kljake. Na Pobrežju so orožniki aretirali 12 mladeničev, dijakov, ki so se udeležili tajnega sestanka v neki obreški gostilni. Tam je bilo predavanje v nemškem jeziku.

m. Okraden šolski upravitelj. Šolski upravitelj Viktor Grčar je prijavil policiji, da mu je neznan storilec iz neke gostilne na Vojakiškem trgu ukradel črn plašč in fotografski aparat. Škode je nad 4000 din.

Dosegli koku

Na novejših načinih in močnih orodjih v velikem zbiru — nova močna trgovna
AVGUSTI HEDZET, M. BER
Aleksandrova cesta 9

* Pomladanski velesojem v Pragi. »Putnik« je v sodelovanju z jugoslovansko-češkoslovaško gospodarsko zbornico in s češko-slovaškim turističnim birojem v Beogradu organiziral obisk pomladanskega velesoja v Pragi. Izletniki odhajajo iz Beograda 10. marca ter se vračajo 15. marca. Informacije pri »Putnik-u«.

* Najugodnejši obisk Dunaja ob priliki pomladanskega velesoja Vam nudi »Putnik-ov« izlet z luksuznim avtomobilom od 12. do 14. marca za le 260 din. Prijavite se takoj pri »Putnik-u«, Maribor — Celje — Ptuj.

Nočna lekarniška služba: lekarna pri Sv. Antonu, Frankopanova ul. tel. 77-01; lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova cesta, tel. 21-79.

Kino

* Grajski kino. Danes »Konceri« v Tiroliu. Helli Finkenzeller, Fritz Kampes, sodeluje dunajski dečji pevski zbor.

* Kino Esplanade. Od danes dalje »Ona in njenih 100«. Deana Durbin in znani dirigent Leopold Stokovski.

* Kino Unioj. Do vključno četrtka zelo zabavna humoreska »Mr. Deeds« z Gary Cooper-om v glavni vlogi.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek: Zaprt.

Torek, ob 20.: »Partija šaha«. Red C. Sreda: Zaprt.

Četrtek, ob 20.: »Pygmalion«. Premiera. Red B.

Pisatelj France Bevč, ki je bil zadržan, da bi prispeval krstni predstavi svojega novega komada »Partija šaha«, je prišel v našo državo in si bo ogledal eno, morda že prihodnjo repliko svojega dela, ki je v torek, 7. t. m.

V velenjanskim komediji »Pygmalion« je dramatik uporabil grško pravilico o Pygmalionu, kralju na Cipru. Pygmalion je naredil slonokosčeno podobo device, ki je po priporočilu boginje Afrodite oživila in jo je Pygmalion vzel za svojo ženo. To snov je Shaw L. 1912 uporabil za svojo komedijo, pod imenom »Pygmalion«. Slonokosčeno podobo nadomešča živa, a priprosta cvetličarka, ki jo učenjak Higgins preobrazil v veliko damo, ki igra skozi vsch pet dejanj zelo napetih zapletljivih.

Kultura

Monakovski južnovzhodni institut

V Stuttgartu imajo Nemci svoj Institut za zamejno nemštva v katerem vodijo posebno kartoteko o vsakem Nemcu, ki živi izven nemškega ozemlja, od leta 1930. pa deluje na univerzi v Monakovem. Institut za raziskovanje nemštva na jugu in jugovzhodu, kateremu stoji na čelu univ. prof. dr. Frid. Machatschek, stvarno ga pa vodi komaj tridesetletni dr. Friderik Valjavec, ki je nekemu madžarskemu časniškemu poročevalcu izjavil nedavno sam, da je doma z jugovzhoda in — Slovenec. Kakšen Slovenec in kako je — ako je res Slovenec tudi po prepričanju in ne samo po imenu in pokolenju — postal vodja tega zanimivega instituta, iz virov, ki so nam na razpolago, ne moremo ugotoviti. Vendar je že to doveli, da se seznanimo s to ustanovo.

Monakovski južnovzhodni institut se ukvarja z znanstvenim raziskovanjem vseh pokrajin na evropskem jugu in jugovzhodu, in Italiji, Jugoslaviji, Madžarski, Rumuniji itd., kjer živi nemške narodbine. Raziskovanje se nanaša v prvi vrsti seveda na te Nemce, toda v zvezi z njimi tudi na vse narode, med katerimi žive in sega na področje etnografije in

etnologije, zgodovine, kulture, sociologije itd. Pri tem upošteva vse vire lastne in tuje, jih primerja in ustvarja tako elaborat, ki služi namenom instituta. Institut izdaja tudi svoj lastni časopis, ki se imenuje »Südostdeutsche Forschungen« in izhaja štirikrat na leto v snopiščih na 200 do 250 straneh, skupno 800 do 1000 straneh.

Friderik Valjavec (piše se tudi sam tako) je izjavil madžarskemu časnikarju, da je nastanek moderne narodne zavesti v srednji Evropi povzročil, da so pri različnih narodih nastali različni pogledi na zgodovino, ki jih je treba priznati in upoštevati. Teh razlik ni mogoče preprosto preiti. Trabl se je postaviti na stališče realnosti, nasprotno mnenje spoštovati in se neprisadeto vanj vživeti, pri tem pa seveda iskati objektivno resnico. Na ta način je mogoče odstraniti mnoga trenja in nesporazume in Valjavec veruje, da bo mogoče na tej podlagi počasi zgraditi nove mostove, ki so se ne davno zdeli nemogoči. Svojo izjavo je sklenil z besedami, da se morajo prizadeti narodi bolje medsebojno spoznati in odstraniti ter zavreči vse znanstveno pokovičarstvo, ki ustvarja samo napačna

in jkoldjiva mnenja.

»Naš namen ni, da bi raziskovali, ali in kako se ujema delo monakovskega instituta z načelno izjavo dr. Friderika Valjaveca; hoteli smo se tem le opozoriti na naše poklicane, pred vsem znanstvenike in politike, zlasti pa na časopis »Südostdeutsche Forschungen«, katerega prispevki bi nam mogli koristno poslužiti pri našem narodnem obrambnem delu. Veselilo bi nas tudi, ako bi o tem institutu in njegovem glasilu spregovoril kak naš znanstvenik in nam povedal svoje mnenje.

k Petdesetletnica hrvatskega skladatelja. Te dni je dočkal petdesetletnico življenja hrvatski skladatelj Franjo pl. Lucić, profesor zagrebške glasbene akademije. Rojen je bil l. 1889., v vasi Kuče pri Turpolju. Locić je ustvaril večje število kompozicij in napisal tudi nekaj glasbenih učbenikov.

k Razstava arhitekture v Zagrebu. V Ulihochem salonu v Zagrebu so razstavili svoje načrte arhitekta Korka, Kiverov in Krekič. Razstava arhitektov postajajo v Zagrebu vse češče. Kdaj jih bomo dobili tudi pri nas?

k Vanka razstavlja v Newyorku. Dne 13. t. m. bo odprl hrvatski slikar Maksimilijan Vanka v Newyorku kolektivno razstavo. Dela je izbrala posebna žirija

ameriških kritikov in drugih strokovnjakov.

k Nov Wellsov utopični roman. Bivši predsednik Pen-klubov, znani angleški pisatelj H. G. Wells, je izdal nov utopični roman »The Holy Terror«, v kateri prikazuje utopično svetovno državo bodočnosti.

k Gorkij in njegova doba. V Leninogradu je izšel na 508 straneh prvi zvezek obširnega znanstvenega dela prof. Ilje Gruzdeva »Gorkij in njegova doba«, ki prikazuje življenje, mišljenje, razvoj in ustvarjanje velikega ruskega pisatelja Maksima Gorkjeva v zvezi s časom in okoljem.

k Nova studija o Heinrichu Heineju. — Francoski prof. na Sorbonni Edmond Vermeil je izdal novo studijo o velikem nemškem pesniku židovskega rodu Heinrichu Heineju, ki je kot politični begunec preživel veliko let v Parizu, kjer je tudi pokopan.

k Cézaneeva razstava v Parizu. V zvezi s proslavo 100-letnice velikega francoskega impresionista Cézaneeva, je bila nedavno odprta v Parizu razstava njegovih del, ki so večinoma v privatni posesti in javnosti doslej niso bila znana. Razstava obsega 35 slik, ki kažejo ves njegov umetniški razvoj od začetka do zadnjega časa pred smrtjo.

Sport

Sijajni uspehi mariborskih smučarjev

Miran Cizelj (SPD) pred Gorenjci v smuku — Helm državni prvak v slalomu in kombinaciji — Zmaga SPD Maribor v prvenstvu moštev — Odlična organizacija tekmovanja

Državno prvenstvo v alpski kombinaciji je za nami. Pri krasnem vremenu, ki bi prav nič ne spominjal na zimo, ako ne bi snežna odeja pokrivala vse okolice, se je začelo 4. marca v izvedbi Mariborske zimsko-sportne podzveze v okolici Ribnice na Poh. MZSP je z odlično in pridivno pokazala uspehe 10-letnega delovanja v zimskem sportu od severni meji.

Več tednov pred prvenstvom so poskušali prihajali tekmovalci na Pohorje, ker pri mariborskem treningu polomili nekaj smučarjev, hujših nezgod pa ni bilo. Tudi funkcionarji so bili v petek že polnoštevilno zbrani.

Zrebanje startnih števil je izvedel zvezin del Bernik. Tekmovalci so bili na podlagi dosedanjih uspehov razdeljeni v tri razrede, 2 in 3. sta startala skupno, prvi pa posebej. Malo razburjenja je povzročil sklep sod. zbora, da bo, kakor je odločil sklep, startala prva skupina kot poslednja; toda po FIS-ovim pravilniku je to dopustno, pri tem tekmovalcu ni igralo posebne vloge, ker se proga tekmovalcem ni prav nič izpremenila. Po opisu proge po levi, ref. Forstneriču so si tekmovalci spet ter so se pozno v noč bruhali robnike radi mestoma močno poledenele proge.

TEKMOVALNA PROGA ZA SMUK.

Dolžina proge je znašala okoli 3 km z vis. razl. 550 m. Predvidena je bila proga 1 km z večjim strmecem, kar pa radi pomanjkanja snega na nekaterih mestih ni bilo izvedljivo. Proga je treba šteti med srednje težke, ter je bila absolutno primerna, da se na njej določi državni prvak, posebno ker so jo podeleni deli močno komplicirali.

Start je bil pod Jezerskim vrhom, od koder so se tekmovalci v kratkih, ostrih kristalinih snuščah na odprto jaso pred proslim mističkom. Tu je bila prva križna točka proge, kjer je moralo več tekmovalcev (Zuidar, Skapin) izstopiti. Nato je tekla proga po bolj položnem, toda jako valovitem izsuhi, ki je tekmovalce precej izmučilo. V Bukovi sumi so morali čisto skrajnosti obvladati brzino na močno podeleni progi; brzina, s katero so tekmovalci prišli iz sume, je morala zadostovati za presunjenega majhnega dviga ter nato položnejše proge, kjer so se lahko odpočili. Po širokem preseku skozi gozd je ista nato preko dveh valovitih skokov strmo potekala proti cilju, tu je bil zadnja križna točka za izdružljivost tekmovalcev. Blaž tu je marsikateri padel, bodisi radi izčrpanosti, bodisi ker ni zdržal ritma, ki mu ga je vsilil valoviti teren. Proga je bila odlično markirana, ter je v nevarnejših predehilih imela 3 vrata.

PRIZNANJE PROGI IN ZGRADITELJU.

Zunanji tekmovalci in funkcionarji niso sledili s priznanjem, ker so našli na Pohorju progo, kakor je niso pričakovali. Pričakovali so ozke in tesne pohorske poti, našli pa so skrbno izsekano in odlično negovano smučo progo. Pri tem poročili se ne moremo izogniti imenu značnega sportnega mecen in prijatelja mladine inž. Lenarčiča, ki je dal zemljišče in delavce za transiranje proge. Vsi znaki kažejo, da letošnje prvenstvo na Pohorju, da letošnje prvenstvo na Pohorju ni bilo zadnje; ako se bo to uresničilo, bo to v veliki meri njegova zasluga. Uspehi domačih tekmovalcev v drž. prvenstvu so najboljše priznanje zgraditelju proge.

TEKMOVALCI.

Od 60 prijavljenih tekmovalcev jih je startalo za smuk 58, na cilju pa jih je prišlo 51. Zastopani so bili: SK Ilirija (Ljublj.), SK Slalom (Zagreb), HPD podr. Velebit (Sušak) 4, SM K Ljubljana 2, SPD Celje 6, SPD Maribor 7, SK Celje 1, SSK Maraton (Maribor) 5, SK Tržič 3, SK Bratstvo (Jesenice) 1, SK Gorenjec (Jesenice) 3, SK Planina (Ljubljana) 2, ISSK Maribor 1, SK Rapid (Maribor) 1, SK Slavija (Sarajevo) 1, SK Maraton (Zagreb) 1, HPD (Zagreb) 4, TK Skala (Jesenice) 3, SM K Celje 1. Na startu je bilo z izjemo Praška in Kleina skoro vsa elita jugoslovanske alpinisti, zadnji dan je prišel tudi Kobler (TK Skala).

START.

Točno ob 9. uri je starter Parklec spustil prvega tekmovalca na progo, ki so sledili ostali v prostredkih 1 min. Start je najprej združen 2 in 3. razred tekmovalcev, nato pa so po petminutnem presledku prišli na vrsto najboljši. Pri podelitvi progi je to predstavljal za prvo skupino prednost, v drugih sračnih prilikah bi bilo seveda bas obratno. Da je tekmovalce podelilo v takem redu, gre tudi v veliki meri na račun letel zveze med startom in ciljem, ki je delovala brezhibno. Tekmovalce se je razvijalo v brzem tempu, v tekni ene dobre ure je zadnji tekmovalce zapustil start.

REZULTATI SMUKA.

Tekmovalce v smuku je podelilo brez nezgod, tako da odlično organizirana sanitetska služba ni imela prilike za kakšno reno intervencijo. Po tekmovalcu so bili v Senjorjevem domu razglašeni rezultati smuka.

1. Cizelj Miran (SPD Maribor 3:51; 2. Heim (TK Skala, Jesenice) 3:56; 3. Kobler (TK Skala) 4:12; 4. Herle Franc (SPD Celje) 4:14; 5. Gajšek (SPD Maribor) 4:15; 6. Lukanc (SK Tržič) 4:17; 7. Čop (SPD Maribor) 4:22; 8. Saksida (SK Bratstvo, Jesenice) 4:25; 9. Zvan (Gorenjec, Jesenice) 4:26; 10. Volter (SM K Ljubljana) 4:28; 11. Kralj (SK Ilirija) 4:29; 12. Medja (SK Bratstvo, Jesenice) 4:30; 13. Finžgar (SK Planina) 4:34; 14. Bertonec (SK Gorenjec, Jes.) 4:37; 15. Korec (HPD podr. Velebit, Sušak) 4:40; 16. Čišvenberger (Bratstvo) 4:40; 17. Čarman (SK Tržič) 4:41; 18. Fanel (ISSK Maribor) 4:44; 19. Master (SK Planina) 4:45; 20. Gradnik (SPD Celje) 4:47; 21. Barberič (Ilirija) 4:47; 22. Bohinje (Bratstvo) 4:48; 23. Mulej (Ilirija) 4:50; 24. Antonov (Maraton, Zagreb) 4:52; 25. Škofič (SPD Maribor) 4:54; 26. Taler (Skala, Jes.) 4:56; 27. Mestrov (SPD Celje) 5:03; 28. Rac (HPD Zagreb) 5:07; 29. Dvorski (HPD Zagreb) 5:17; 30. Jurč (SK Rapid, Maribor) 5:20.

Drugi dan tekmovalca

V nedeljo se je nadaljevalo državno prvenstvo s tekmovalcem v slalomu. Zanj je vladal ogromen interes, vlaki in posebni avtobusi so pripeljali številno občinstvo, ki je že v jutranjih urah začelo prihajati na S. dom. Po planinski misli so se tekmovalci podali na start, ob progi

so se zbirale množice gledalcev; vreme se je žal malo poslabšalo, megla je pokrivala vrhove Pohorja, začel je padati nov sneg. Vse to je malo vplivalo tudi na progo in tekmovalce, zlasti ker jim je zmanjšalo preglednost.

TEKMOVALCI IN PROGA.

G. Po sklepu sodniškega zbora je startalo za slalom 30 najboljših plasiranih tekmovalcev v smuku. Proga je merila 750 m z višinsko razliko 200 m, imela je 32 vrat. Bila je jako težka, njen gorji del je zahteval največjo brzino, spodnji, ki je bil močno podelen, pa je bil tekmovalcem v tehničnem pogledu jako težaven, ker je predpisoval v največji brzini najtežje like.

ODLOČITEV ZA NASLOV PRVAKA.

Pred začetkom se je pojavila na startu ribniška gasilska godba pod vodstvom Petra Leopolda, ki je posebno v odmoru zasrvala par okroglih. Kmalu po pol 10. ur je živahno pozdravljen zdrvel po progi kot prvi Miran Cizelj, ki je rabil do cilja 1:04, takoj za njim pa je startal Heim, ki je dosegel čas 1:04.6. Radi Cizeljeve prednosti v smuku so gledalci upali, da bo malo z uspešnim drugim tekmovalcem malo prednost zadržati. Šal so rezultati proge teko pokazali, da se bo bil odločilni boj med Heimom, Cizeljem in Zvanom, kajti Kobler je že v prvem teku s padcem jako zmanjšal svoje izgled.

Po kratkem odmoru so startali tekmovalci drugič, vsem na čelu Cizelj. Prepeljal je progo sicer brez padca, vendar je v meletu zgrešil ena vrata ter z vračanjem izgubil dragocene trenutke. Takoj za njim je startal Heim, ki je kljub padcu dosegel čas 1:07,3, nakar je bilo vsem jasno, da je vprašanje državnega prvaka v slalomu in kombinaciji rešeno.

REZULTATI SLALOMA.

1. Heim 2:08,9 (1:01,6; 1:07,3); 2. Cizelj 2:14 (1:04; 1:10); 3. Zvan 2:18,6 (1:09,6; 1:09); 4. Čop 2:25,9 (1:13; 1:12,9); 5. Taler 2:31,1 (1:18; 1:13,1); 6. Volter 2:32,2 (1:15,2; 1:17); 7. Kobler 2:32,9 (1:23; 1:09,9); 8. Lukanc 2:34,9 (1:19,1; 1:15,8); 9. Bertonec 2:34,1 (1:21; 1:13,1); 10. Gajšek 2:39,1 (1:19; 1:20,1).

Na 25. mestu je Škofič (SPD Maribor) 7:07,3; na 27. je Fanel (ISSK Maribor), a na 28. je Jurč Herbert (Rapid) 67,27. V zgodnjih popoldanskih urah se je svedelo zaključilo letošnje državno prvenstvo v Senjorjevem domu, kjer je predsk. k. p. Gus podpravljal uvodna navzoč za zastopnike Knezoškofa lavantinskega dr. Tomažiča je zastopal kaplan Kosičnik Janjo, sreskega načelnika podnačelnik Šega Matija, mestnega župana mariborskega mag. rav. Rodosek Franjo, Tujsko-prometno zvezo rav. Loos, SPD Zornit Ludvik, občino Ribniško župana Zabovnik, podpravljal pa je še nadalje tudi častnega predsednika SPD dr. Senjorja ter zastopnika zveze Bernika in zastopnike podzvez inkubov.

Rezultati alpske kombinacije

Vrhovni sodnik je nato objavil rezultate alpske kombinacije:

1. Heim Herbert (TK Skala) 98,99; 2. Cizelj Miran (SPD Maribor) 98,09; 3. Kobler Stanko (Gorenjec) 89,97; 4. Zvan Alojz (Gorenjec) 89,82; 5. Čop Franc (SPD Maribor) 88,10; 6. Lukanc Slavko (SK Tržič) 85,45;

7. Gajšek Božo (SPD Maribor) 85,18; 8. Volter Kristijan (SM K Ljubljana) 85,35; 9. Herle Franc (SPD Celje) 83,55; 10. Bertonec Jože (Gorenjec) 83,42; 11. Taler Franc (TK Skala) 81,55; 12. Medja Franc (Bratstvo) 73,45; 13. Finžgar Rudko (SK Planina) 78,91; 14. Kralj Leopold (SM K Ljubljana) 78,89; 15. Gradnik Dušan (SPD Celje) 77,91; 16. Zmed ostalih Mariborčanov je Jurč 24 Škofič 25. in Fanel 29. v slalomu.

SPD Maribor državni prvak moštev

V skupni oceni moštev je zasedlo prvo mesto SPD Maribor, tablica izgleda sledeče:

1. SPD Maribor 271,97.
2. Skala, Jesenice 270,47.
3. Bratstvo, Jesenice 229,46.

Drugi klubi se niso plasirali z dovoljnim številom tekmovalcev za oceno moštva.

To je po zmagi v ban. slalomskem prvenstvu SPD Maribor, ki je druga zmaga moštva SPD Maribor, Gorenjci, kar jasno dokazuje, da doseženi uspehi niso slučajni uspehi posameznikov, temveč da so se mariborski smučarji z naglani koraki Gorenjem že popolnoma približali.

Ob koncu je tekmovalcem čestital, pozdravil vse v imenu zveze ter izjavil, da Mariborci odlično napredujejo. Cizelj spet je v vrsto naših »kanonov«. Pohvalil je tudi organizacijo MZSPA.

V imenu onih, ki so jih zastopali, so se zastopniki zahvalili za pozdrav, sporočili svoje čustve k odličnim uspehom in zagotovili, da bodo tudi v bodoče podpirali sportno gibanje, ki je važno v narodnem in radi tujeskega prometa tudi v gospodarskem pogledu ter je obenem najboljša propaganda pred svetom.

Organizacija tekmovalca je bila v rokah MZSP ter je bila v vsakem pogledu na visini. V organizacijo je JZSS imenoval kot vrhovnega sodnika Bernika, sodelovali pa so še zastopniki raznih podzvez, odn. klubov. Vsi so se o tekmovalcu jako pohvalno izražali, ravno tako pa tudi gled. nastavitve in prebrane na S. domu. Vrhovni sodnik Bernik je izjavil, da sta bili obe progi odlično pripravljene. Smuka proga je bila event. še malo prelahka, proga za slalom pa je v polni meri odgovarjala svojemu namenu. Heim je po njegovem mnenju razred zase, Cizelj pa spada že danes v vrhunske skupino skupno s Heimom in Pračkom, treba mu je le dati priliko za resen trening. Tudi novi državni prvak Heim se je o progi in organizaciji jako priznalo izrazil, žal pa nas niso radi odhoda v Sistrice v Italijo se pred razdelitvijo daril zapustil.

Kap. Gus se je spomnil tudi našega junjskega sportnega pokrovitelja Nj. Vel. kralja Petra II, ki so ga pozdravili sportniki s trikratnim vzklikom ter nato sloje poslušali državno himno. Z razdelitvijo nagrad je bil nato zaključen oficalni del te tako sijajno uspele sportne manifestacije oob naših severni meji. Strokovnjaki prokurajo terenom na Pohorju še veliko bodočnost ter važno vlogo v odigravanju bodočih državnih prvenstev.

REŠITEV KRIŽANKE.

Vodoravno: Sviliogo, Kalahari, opeka, dogana, Arad, ker, Ilijada, zev, dihi, lani, ena, ut, emir, kostnica, ara, oka.

Navpično: Skoda, luma, vaporizator, illegalen, sa, Lakadivi, than, eno, ga, akademik, or, edinica, Jim, Sahara.

Spomnite se CMDI

ELAINE HAMILTON

ZELENA SMRI

DETEKTIVSKI ROMAN

»To je docela v redu, Bill. Radovednost ne spada med moje napake. Glej, imam svoj dozovor,« si je izmislila gospa Dalova takmo pretvezo. »Gospod inspektor bi morda rad s teboj govoril o vaših črnih skrivnostih, zato vaju rajši zapustim. Ali ne bi hoteli priti jutri k nam na skodelico čaja, inspektor?« Zelo bi nas veselilo.

Hvala vam, storil bom, kar bo v moji moči, samo da bi mogel priti,« je obetal Reynolds. »Upam, da niste bili hudi, ker sem se včeraj poslužil bistrih možganov vašega dečka, gospa Dalova.«

Nasprotno, to me zelo veseli. Le poslušajte se ga, kadar koli vam ljubo,« se je zasmejala. »Bilova kariera je definitivno odločena, kakor mi je rekel. To je edino, za kar živim.«

»Gospod inspektor,« je navdušeno začel deček, ko sta bila sama, »ali imate morda res kaj majhnega, kar bi mogel za vas storiti?« Pazil bi in napravil natančno vse tako, kakor biste povedali.« Reynolds se je spomnil, da bi deček mogel pomagati v Ingramovi zadevi.

»Prav na kratko mi je pojasnil situacijo in dečkovo nalogo.«

»Hočete poskusiti?« ga je vprašal. »Cuvanje in straženje je dolgočasno poselje.«

»Za mene ne bo, gospod. Ravnal se bom točno po vaših ukazih,« je objubil Bill. »Videl sem gospoda Ingrama igrati in ga tudi z ulice čisto dobro poznam. Strašno rad bi storil kaj za njega in za vas.«

Reynolds se je vrnil z dečkom v hotel in ga predstavil upravitelju, nakar je šel z dečkom v igralniško stanovanje in si ga dobro ogledal.

»Torej, Dale,« je rekel slednjič Reynolds, posadivši dečka v naslanjaj v pristenku blizu Ingramove sobe, »vi morate imeti samo oči odprte, dokler ne pride med detektiv in vas zamenja. Ni vam treba iznova hoditi v to sobo. Nočem, da bi zašli v kako nevarnost.«

»Dobro, gospod,« je rekel Bill. »Toda ne pošiljate tistega detektiva prekmalu. Kaj je s slugo gospoda Ingrama? Tudi njega poznam na videz. Veste, mi stanujemo prav blizu.«

»To je prav, da poznate Parsonsa na videz.« Ostanite negibno na svojem

48 mestu, naj se vrne ali ne.«

Inspektor je odšel, da bi kaj izvedel od skrivnostnega gospoda Callingtona Hunta.

Bilo je malo pozneje tistega popoldneva ko je mladenič, ves nervozen, pozvonil pri vratih hiše gospoda Richarda Selcotta in želel govoriti z gospodino Burnetiovo.

Pat Keppel je stal v sobi, kamor ga je privedla služkinja, in sklenil je, da rajši bogačev, Vražje dekle! Toda v tem hipu je gospodična že vstopila.

»Jej, jej — ali ni to moj dragi prijateljček!« je vzkliknila gospodična Burnetiova. »Ne morem vam podati roke. Ravno režem in mazam obložene kruhke in sem vsa zamaščena. In to ni pravi čas, ko bi se moge najine ustnice srečati v dolgem poljubu odpuščanja. — Ali znate odpirati zamaške?« ga je naglo vprašala, ko je videla, da mu v zadregi rdečica obliva obraz.

Zmuden mladenič je zamomljal v pritrditev.

»Dobro. Torej ste najeti. Pojdite z menoj v obednico, Gospa Selcottova prireja veliko likersko družbo, in ker se je sobarica urezala v prst, moram opravljati njeno delo jaz. Torej na delo, fant! Tu je zatilček.«

In tako je Keppel pripravil cocktaila.

Slekel si je suknjič in pomagal. Gospodična je z nekoliko hripavim kontrealtom pela neko južno uspankavo. Tako imenovana dama iz bogate družbe, nepravna tajnica, navidezna, nečakinja bogatih žen, in — morda celo tatica!

»Zdaj si želite, da bi me ne bili nikoli srečali, kaj ne, Pat?« je uganila.

»Da!« je rekel odločno. Toda vzel je v naročje z vsem, kar je imela v rokah, tudi z nožem.

Nekdo se je prijetno zasmejal pri vratih.

»Vedite, vaš novi nadzornik opravlja umetnost starodavnih jamskih mož in dekliska nedolžnost se mora braniti z nožem,« je rekla. »Gospa Selcottova, dovolite, da vam predstavim gospoda Pata Keppela. Bila sva skupaj na potovanju in sovražnika na ladji iz Amerike do Southampton. Nič mu ne smete zapuati. Služi v plinarni in lina več žen!«

Noben filmski junak ne zmore vsega tega, gospod Keppel,« je rekla Denisa Selcottova. »Veseli me, da se morem seznaniti — s sovražnikom gospodične Burnetiove. Zdi mi ostaniti v moji družbi!«

Mladenič bi bil rad izšel nekaj razlozov, zakaj se ne more vsiljevati. Gospa Selcottova se očitno ni spominjala, da se je z njim že srečala na bolniški veselici.

(Dalje sledi.)

